

עלון קיבוץ ניר דוד (תל עמל)

גם השנה נוסף חגורת ירק לישוב שלנו, נחוג את חג ט"ו בשבט. כשעלינו היה כאן נוף מדברי על אף פלגי המים שזרמו ללא ניצול. עתה, עלה על הגלבוץ ושא עיניך. נברא נוף חדש. מראשית עלייתנו קיימנו את הצו "כי תבואו אל הארץ ונטעתם" ואמנם משתרעים סביבנו שטחי מטע ההולכים ומתרחבים מדי שנה.

[מתוך עלון הקיבוץ, 1954]

צילום: קורינה מגס [התמונה הזוכה בתחרות צילומי נוף]

שיר אהבה

"היינו ילדים וזה היה מזמן"
והאסי תמיד זרם לנו כאן.
נולדנו, גדלנו, בגרנו איתו.
האסי שלנו - אנחנו שלו.
צללנו במימיו
אהבנו על חופיו
ושלל זיכרונותינו טמונים בין גליו.

כתבה בהשראת התמונה: יהודית זמיר

אל קוראי העלון

בחוף כבר נשמעים צלצולי פורים, רעשנים ותופים, ועדיין עלון פברואר מוקדש ברובו לט"ו בשבט, חגם של השותלים והנוטעים, ושל כולנו המעמיקים שורש באדמה עליה נבנית כל העת הקהילה שלנו.

אביא בעלון את הפירות, מעשי ידנו.

מציינת בשמחה את ההיענות של כל האנשים שאני פונה אליהם. מציינת בהתפעלות את הלוגו החדש לעלון, פרי רוחו ויצירתו של עדי מידה.

סמדר יחיאלי

מה בעלון:

4-6 עמודים	סיכומי ישיבות [חודש ינואר]
7-8 עמודים	חינוך
9-10 עמודים	חיי קהילה; בית הבריאות
11-12 עמודים	קליטה; משפחת רצון
13-14 עמודים	מזל טוב שנים עגולות
15-16 עמודים	רק נולדו
17-18 עמודים	פעילות גופנית
19 עמוד	פרוייקט ספסלים
20 עמוד	טבע ונוף; שיר
21-25 עמודים	ראיון עם ממי הגנן
26-29 עמודים	נטיעות לדורות
30-31 עמודים	נטיעות תשפ"א; בוסתן
32-34 עמודים	תמונות מהנטיעות
35 עמוד	לזיכרם; לוח נפטרים
36 עמוד	לזכר דוד זילברט
37 עמוד	לזכר הכומר זיגי
38 עמוד	תשבץ הגיון

סיכום שיחת קיבוץ, ינואר 2021

קיבוץ ניר דוד (תל-עמל)

7.1.2021

אסיפת חברים (שיחת קיבוץ) בזום 1/21

307 בעלי זכות בחירה

62 משתתפים

סדר יום:

1. בחירת יו"ר ומזכיר לאסיפה
2. 2. אישור פרוטוקול אסיפה מס. 4/20
3. אישור תקציב קיבוץ 2021 – מציג שאול גולומב יו"ר עסקי
4. דחיית הפעלת אח"ת בשנה ל 2022 – מציג שאול גולומב יו"ר עסקי
5. הקמת מתקן סולארי קרקעי בשטח מבני משק (גוש 20963 חלקו 101918) בסמוך ל"נירעותק" בשיתוף עם חברת נופר.

החלטות

1. שלמה גלזר נבחר ליו"ר האסיפה, גליה סגל נבחרה ל מזכירות האסיפה.
2. פרוטוקול מס. 4/20 אושר
3. תקציב הקיבוץ לשנת 2021 - אושר
4. דחיית הפעלת אח"ת בשנה לשנת 2022 – אושרה
5. הקמת מתקן סולארי קרקעי בשטח מבני משק (גוש 20963 חלקו 101918) בסמוך ל"נירעותק" בשיתוף עם חברת נופר.

סיכום ישיבת מזכירות, ינואר 2021

10.1.2021

ישיבת מזכירות 2/21

משתתפים: שלמה גלזר, דני קקון, אסתר שדמי, מירי דגן, יואב להב, ניצן סגל איל פרי ואלדד סברנסקי
מוזמנים קבועים: שחם מיטלר ויפתח רונן

סדר יום:

מס קהילה לשנת 2019 :

1. רווחים משנים קודמות

- על פי מדרג השימושים והוראות רשם האגודות, הוחלט להעביר מרווחים השייכים לחברים, סך של 9,744,425 ₪ כדי לממן את צרכי הקהילה.
- המקור לחלוקה הינם רווחי שנים קודמות כמפורט בנספח המצורף. חלוקת הרווחים האמורה הינה נטו, לאחר ניכוי מס במקור בשיעור 25% (בהתאם לשיעור שנקבע בקיבוץ)
- סכום זה יעמוד לזכות החבר ויתרתו, ככל שתהיה, תעבור לחבר בסוף השנה, לאחר ששילם את כל מיסי הערבות ההדדית בקיבוץ.

2. מקורות תקציב הקהילה

- על מנת להבטיח את מקורות תקציב הקהילה, לפי התקציב המתוכנן לשנת 2019 – ידרשו החברים לשלם מס קהילה ברוטו בסך 61,286 ש"ח לחבר.

3. יעוד הכנסות מהשכרה

- הכנסות מהשכרות ושכר דירה למגורים בשנת 2019 ישמשו כמקור להבטחת העמידה בתקנון הערבות ההדדית.

4. איזון לתא המשפחתי

- לפי ועד הנהלה הוחלט, כי מהחברים ינוכה מס איזון להבטחת הערבות ההדדית בקיבוץ. המס יגבה מהתא המשפחתי. חלוקת מס האיזון בין בני הזוג תיעשה לפי חלקו היחסי של החבר בתשלום למס הכנסה בגין הכנסתו החייבת שנרשמה בקיבוץ מתוך סך תשלום המס של שני בני הזוג.

החלטות:

הסעיפים שהופיעו בסדר היום "מס קהילה" לשנת 2019 אושרו.

סיכום ישיבת מזכירות, ינואר 2012

20.1.21

פרוטוקול ישיבת מזכירות 3/21

משתתפים: יואב להב, אלדד סברנסקי, אסתר שדמי, מירי דגן, דני קקון, ניצן סגל ואריה ששון

משתתפים קבועים: שחם מיטלר (מנהל קהילה) יפתח רונן (מנהל עסקי)

מוזמנים: שולמית קקון ומני כץ (יועץ חיצוני)

חסר: איל פרי

סדר יום:

1. דיון ואישור הצעת הצוות למבנה ניהולי/ארגוני לקהילה ומטה האסי.

החלטות:

1. הצעת הצוות למבנה/ניהולי ארגוני לקבילה אושרה להצגה לציבור, דיון באסיפה ואישור בקלפי.
הצעת הצוות לניהול משבר האסי הוחזרה לדיון ושינויים.

2. לאחר דיון בצוות גובשה הצעה נוספת לניהול האסי ואושרה ב 19.1.2021 ע"י חברי המזכירות באישור במייל, וצורפה נוספה להצעה שאושרה ב 13.1.2021.

החלטה לסיכום כולל האישור במייל:

3. המזכירות מאשרת את הצגת ההצעה כולה לציבור לקבלת משוב והערות, קיום דיון והחלטה באסיפה והצבעה בקלפי.

- במידה ובעקבות הדיון בציבור יראה הצוות לנכון לבצע שינויים משמעותיים או מהותיים בהצעתו, תחזור ההצעה המתוקנת לדיון ואישור נוסף במזכירות.

חינוך

משולחן הגיל הרך:

פתחנו את השנה בפעם השלישית ב-11.2. ניכר היה שהילדים התגעגעו מאוד וציפו לחזור לשגרה המבורכת והמוכרת בבתי הגיל הרך.

החזרה הייתה טובה, שקטה ורגועה, וכולנו תקווה שזה אכן הסגר האחרון.

במהלך הסגר שמרו המובילות והגננות על קשר עם הילדים וההורים, ובט"ו בשבט ביקרנו הגננות המובילות ואנוכי, את המשפחות בגיל הרך וחילקנו שי לכבוד החג לכל משפחה.

הימים ימי קורונה, זו שנה לא שגרתית ולא רגילה, אך בתוך בתי המערכת ישנה שגרה מבורכת, טובה וכל כך חשובה.

תודה להורי הגיל הרך על האמון בנו, ולצוותים שלנו על החינוך, האהבה והטיפול המסור.

בתקווה לימים טובים ובריאים יותר,

אסתי

מצורפות תמונות מהביקור שלנו בט"ו בשבט

עדכונים מספסל חח"ק (חינוך חברתי קהילתי)

לפני כשבועיים נשמנו סוף סוף לרווחה עם פתיחת מסגרות החינוך. הילדים כבר מתורגלים לצאת משגרה ולחזור לשגרה. הם מבינים שהקורונה פה להישאר, ולומדים לחיות איתה בשלום. הילדים חזרו למסגרות בשמחה ונהנו משבועות מלאי פעילות, מלוויים על-ידי צוות מכיל שייצר עבורם התאקלמות מחודשת. וכבר השבוע מתחילים אירועי פורים, שמחים ומלאי צבע, והצוות ערוך ומוכן לקראת שלל הפתעות ופעילויות. ולמי שעוד לא מכיר את הצוות המקסים שלנו, אז זה הזמן!!

בימים אלה אנחנו נפרדים מהילה בוסקילה שהובילה ביד רמה את קבוצת השקדייה ג' ו'.
אנו מאחלים לה הצלחה בהמשך הדרך ובטוחים שתעשה חיל בכל מקום אשר תלך.

אוסף כי אנו עוד מחפשים מדריכה מובילה ומדריכים שניים נוספים לעבודה בחינוך החברתי קהילתי. אשמח אם תפתחו עיניים ואוזניים ותפנו אליי מועמדים ומועמדות.
בתקווה להמשך שגרה בריאה ובטוחה לכולנו.

אביגיל ליס חדד מנהלת חינוך חברתי קהילתי

ניר דוד

ניתן ליצור קשר לכל דבר, אני פה!

bfnirdavid@gmail.com 058-6746436

הילה גרטהרט - מובילת קבוצת בית שקד

ענבל גינן - מדריכת קבוצת בית שקד

עמית אבידור - מדריכת קבוצת שקדיה ג' ד'

שרון זילברמן - מדריכת קבוצת שקדיה ג' ד'

סיון צור (שבדיוק ילדה ויצאה לחופשת לידה) -
מדריכת קבוצת שקדיה ג' ד'

יותם נדן - מדריך קבוצת בית שקד+ שקדיה ג' ד'

זרי אלבז - מדריכת קבוצת שקדיה ג' ד'

עומר פז - מדריך קבוצת שקדיה ה' ו'

עינת אזולאי - מובילת קבוצת נעורים ז'-ו"ב

כרמל ברזל - מדריכת נעורים ז'-ו"ב

חיי קהילה

בית בריאות

דגנית פרג מספרת:

בכל יום ג', בין סגר לסגר, בין גשם לגשם - הם מופיעים. נהגינו המופלאים. על הקלאברים בחסות חוויות ניר דוד. באים "להחזיר את הרוח לשיער!"

לאן יוצאים היום?

יואב מספר ששמע שהיום שותלים ברוקולי. בפעם אחרת סיפרו לו שיש להקת שקנאים גדולה, או להקת עגורים... אתמול התברר שיש נטיעות בחלקה החדשה. ואנחנו אחריו, יואב, באש ובמים! נהנים מסיפוריך ובדיחותיך, חווים את הטבע המזדמן והחקלאות המשתנה מעונה לעונה. שותלים ברוקולי, שולים דגי זהב, מריחים שום ובצל ועוד ועוד חוויות שמזדמנות לנו בפניה זו של העולם, בטוחים שהשמש זורחת היום במיוחד בשבילנו.

תודה, תודה לכם יואב ארטל, אמנון טובין, איתי שוורץ ועומר טייכנר - ניפגש בשמחות!

חיי קהילה

בית בריאות

שותלים בוגונביליות בבוסתן החדש

אליסה [אימא של גבריאל פלמן]
ושרה [אימא של אליסיה וינר]

קליטה – משפחת רצון, נעים להכיר!

משפחת רצון היא המשפחה האחרונה שהגיעה לקיבוץ, בחודש אוגוסט האחרון. בחודש אוקטובר, ראינו אותם אסנת דגני. היות ובחודשים אלו לא יצא עלון, מובא כאן הראיון:

אסנת: לפני שנתחיל, בבקשה הציגו את עצמכם:

יפתח – אני בנם של מירי ואבישי רצון, נכד למלכה ואברהם דווידזון. גדלתי בקיבוץ יקום. אני עובד כמנהל תפעול בבית אריזה.

נורית – אני ילידת חיפה, עובדת כמטפלת באמנות ומדריכה במשרד החינוך.

מאיה – אני בת 16, לומדת בכיתה י'.

עידו – אני בן 14, לומד בכיתה ח'.

הילה – אני בת 11 וחצי, בכיתה ו'.

[גילאי הילדים מעודכנים לחודש זה]

אסנת: למה בחרתם בניר-דוד דווקא?

נורית ויפתח: גרנו לפני כן ביישוב הקהילתי בת-חפר, מקום שהילדים ואנחנו מאוד אוהבים. למרות זאת, כשנפתחה בפנינו האפשרות לעבור לגור בניר דוד, לאחר מחשבה רבה החלטנו שזה הדבר הנכון עבורנו. כמשפחה התנסו בעבר בחיי קהילה קיבוציים בקיבוץ יקום. המחשבה על חיי קהילה, חינוך איכותי וערכי בשילוב מרחבים ונוף עוצר נשימה – הובילו אותנו לבחירה. אנחנו מרגישים טוב. היינו זקוקים להרבה אומץ ונחישות בכדי לבצע את המעבר הזה, וחושבים ומאמינים שבחרנו נכון. המסר שהעברנו לילדים הוא שגם אם נראה שהשינוי הוא קשה ומורכב לכולנו כמשפחה, כל עוד אנו מאמינים בצעד בו אנו בוחרים, כדאי להעז ולעשות אותו.

אסנת: מאיה, עידו והילה, איך אתם מרגישים עם המעבר הזה?

למרות קשיים של התחלה, מרגישים שמחים. קיבלו אותנו מאוד יפה, כולנו הכרנו חברים ומשתלבים בפעילויות של בני גילנו. הקורונה לא מקלה על ההתמודדות... בבית הספר הספקנו להיות רק כמה ימים כך שאיננו מכירים את כל ילדי הכיתה.

אסנת: ואיך אתם מרגישים עם המצב המתגר הזה שנפל עליכם, עם מחאת האסי, בטח לא פיללתם שדווקא עכשיו תתקלו בסיטואציה הזו.

נורית ויפתח: עוצמת המאבק בהחלט הפתיעה אותנו. קשה לראות ולחוות את זה, אך יחד עם זאת הייתה לנו הזדמנות לראות התגייסות מדהימה של קהילה למען מטרה משותפת.

מאיה: אני הצטרפתי לצוות החמ"ל.

פברואר 2021

משפחת רצון, נעים להכיר!

אנחנו רוצים להודות לכולם על קליטה לבבית ומרגשת. על הרצון לעזור ולהכיר, שהגיע מצד רבים מכם ועל תחושת הקבלה. מלאי אופטימיות לבנות את ביתנו כאן.

אסנת: תודה רבה למשפחת רצון המקסימה. אני רוצה לאחל לכם שתבנו את ביתכם במקום הזה, על-פי החלומות שלכם, פיזי, משפחתי וחברתי, וכמובן, קליטה טובה, נעימה ומהירה בקהילה שלנו. שתהיה תרומה הדדית, בין הקהילה שלנו לבינכם.

בימים אלו, נפגשתי עם המשפחה, לעדכונים והשלמות.

סמדר: איך אתם רואים את קהילת ניר דוד?

נורית: כשהתחלנו להכיר את האנשים, אמרו לנו: "זה דוד של זה, זה אח של זה..." גילינו שבקהילה יש עצי משפחה ענפים. זה חדש לנו. בת חפר הוא ישוב הרבה יותר גדול, אבל כל משפחה היא יחידה בפני עצמה. יש כאן רקמה משפחתית שנותנת חוסן.

יפתח: יש בקיבוץ פעילות תרבותית ענפה ומגוונת. יש הרבה אנשים שדוחפים ומקדמים.

סמדר: איך צלחתם את החום של הקיץ?

כולם: מסתדרים עם החום.

הילה: הרבה באסי.

סמדר: מה הספקתם לעשות בחצי השנה במסגרת הקהילה?

נורית: כשהילדים הגדולים כתבו עבודת שורשים, סבתא מירי סיפרה להם הרבה על החיים בניר דוד ועל החוויות בחגים. בין היתר תיארה את טקס הקמת החומה ומגדל, והנה, בחנוכה האחרון יפתח והילה השתתפו בהקמת "חומה ומגדל". במשפחת דוידזון התרגשו מאוד לראות איך המסורת עתיקת היומין הזו נמשכת, ואנחנו חלק ממנה.

בנוסף, כל אחד מאיתנו משתלב בדרך שלו ובקצב שלו בפעילויות המקסימות שיש פה, בבתי הספר ובחיים החברתיים.

ומה קדימה? מקווים להכיר עוד ולהשתלב בקהילה ובאזור בכל תחומי החיים.

שמחים שהצטרפתם, העמיקו שורש.

ברכות לילדי וילידות חודש פברואר

יעל גת בת 70

מסירות מיונאית וחריצות מיעקב, ויש לך את גת... זה ממש לא מעט!!
אז קחי לך צידה: זריקת בריאות, קורט סקרנות, זיק בערה ומכחול יצירה.
עוד כמנחה מלוא חפנים שמחה
ודרכים חדשות אל האופק פתוחות (על מי מנוחות).

יוני צין, בת כיתה

גייסון מגס בן 10 [בנם של יובל וקורינה]

לג'ייסון שלנו בהגיעך לגיל דו-ספרתי, מאחלים לך שתמשיך ליהנות
ממשחקים עם חברים, שתמשיך לנגן, לטייל על הקורקינט וליהנות
מסרטים. שלא תאבד את הסקרנות, את יכולת הביטוי שלך ואת
חוש ההומור.

אוהבים מאוד, אימא, אבא ודניאל.

מאיה וסב

מאיה צין בת 10 [בתם של גיורא ואלזה]

למאיה נכדתי שיער גלים, ריסים תריסים ועיני פנסים. והיא מאירה לי ולכולם בחיוכה המושלם. שיהיה לך מעניין בלימודים וכיף עם חברים והאחים וההורים. שתצליחי במשימות ויתגשמו לך חלומות.

אוהב עד בלי די, סבא גיתי.

בן אשכנזי בן 10 [בנם של רון וגלי]

מזל טוב ילד שלנו בן 10, שתמשיך ליהנות מכל מקור מים שתראה, תהנה מאור השמש ופחות מאור המסך, תצליח להתגבר על כל המכשולים ולטפס על הסלעים הכי גבוהים.

אוהבים ומנשקים המון אורי, דור, גלי ורון

נוערי רק

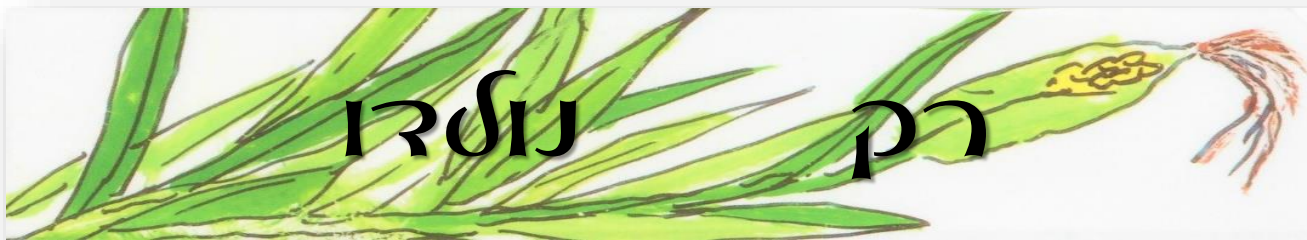
חוב ישן שנעים לפרוע

אור, בת ראשונה לאילן ונופר ברוקנר, נכדה ראשונה לאריק ז"ל ורווית ברטל, ונינה ראשונה לאהרון ז"ל ותלמה סגל.

אור ונעמי נולדו ב- 30.10.2020 בהפרש של שעות ספורות. שתיהן נינות לסבתא בלה.

נעמי-נרי, בתם הבכורה של סתיו והילל מוקוטוב, נכדה ראשונה לאריק ברטל ז"ל.

אלמה ארטאגה-שריקי, בתם של ירדן וז'אן-פול, נולדה ב- 19.1.21, נכדה שניה לדורית ושמוליק

ניצן גרינברג-דגני, בתם של הילה ומושקו, נולדה ב- 28.1.21, נכדה מספר 7 לאסנת ורמי

אימרי שלום, בנם של סיון [צור] ועמי, נולד ב- 1.2.21, נכדם של תמר ושאול

מדור חדש – ניר דוד אימפריה [של פעילות גופנית]

הילה גלמן מגישה: בכל עלון היכרות עם פעילות גופנית אחרת.
הפעם – שאלון לקבוצת נשים רוכבות – מילאה **לימור גינת**

- יש לכן שם? / איך אתן נקראות בוואצאפ?
קוראים לנו "הדוושניות" וכך גם נקראת קבוצת הוואטסאפ שלנו. נושאות שם זה בגאווה כבר כ-10 שנים.
- כמה אתן, באיזה תדירות רוכבות, כמה ק"מ והיכן?
בקבוצת הוואטסאפ אנחנו 11 בנות. 8 מניר דוד (ליאת לוי, כרמית נגלר, אמירה רב-טל, ענת שרמן ואני – המתמידות. נילי צרפתי, ענבר דגן וקרן כהן – מצטרפות כשיכולות) ויש לנו מתמידה מרשפים, טלי גדיש, ועוד 2 חברות מעפולה וכפר תבור שמצטרפות לפעמים. לכל רכיבה מגיעות בד"כ 6-6 בנות.
אנחנו רוכבות יחד כל שבת בסביבות 30 ק"מ, ולפעמים "בקטנה" באמצע השבוע.
לרוב הרכיבות שלנו פה בעמק המעינות. מרחיקות לרדיוס עד מעלה גלבוע, כפר יחזקאל, רמת צבי, חמדיה, שדה תרומות וכל פעם מוצאות פינות חדשות ומסלולים חדשים. לעיתים רחוקות יוצאות לרכיבות במקומות אחרים בארץ או לכמה ימי רכיבות במדבר. בשנה האחרונה לא יצאנו בגלל הקורונה, הסגר וכו'...
- איך הכל התחיל ומתי?
הכל התחיל אחרי הלידה האחרונה שלי כשרציתי לרדת במשקל ושנאתי ספורט. אז בלית ברירה יצאתי לרכב. הגעתי עד התל מתנשפת. בהמשך הגעתי עד עין מודע והג'וסק מתנשפת. ואז הגיעה קרן [סלע-כהן] שמשכה אותי קדימה בעליות ואיתגרה אותי במהירויות. במקביל בימי שישי, הצטרפתי לקבוצת רכיבה רשמית עם מדריך ורכיבות בכל הארץ וגם בחו"ל. דיי מהר התמכרתי, נדלקתי, נדבקתי בחיידק והתחלתי להדביק אחרות.
בשבתות לאט-לאט הצטרפו אליי ואל קרן עוד בנות וכך הפכנו ל"דוושניות".

- היו פציעות / תאונות?

היו פציעות, בהחלט היו. ככה זה בספורט הזה. יש המון יתרונות ויש גם סיכונים וסכנות. כמעט כל אחת מאיתנו איבדה שיווי משקל פעם. לפעמים זה נגמר במכה קטנה, לפעמים בחבישה, לפעמים בתפרים ולפעמים גם בניתוחים – אבל אף אחת לא וויתרה. כולנו חזרנו לרכיבה.

היו מפגשים מיוחדים עם בעלי חיים?

שאלה טובה – בדיוק השבוע פגשנו נחש מסוג אפעה – נחש גדול שחיכה לנו בדיוק על מסלול הרכיבה. חוץ מזה פוגשים כמובן את התנים, והרבה צבאים ולפני כחודש חבורת חזירים שמנים ממש.

מה הערך המוסף של הפעילות?

החברות וההפסקות!!!

יש אצלנו רכיבולדת בימי הולדת של הבנות.

יש חגיגולדת בחגים.

לפעמים גם המשפחות מצטרפות ומחכות לנו לאיזה פיקניק נחמד.

ועוד ערך מוסף: אנחנו מארחות פה לעיתים קרובות קבוצות רכיבה של בנות מכל הארץ. מראות להן את העמק, מגלות להן מסלולים חדשים וכמובן גם מספרות להן את הסיפור על האסי.

יש התלהבות...

האם ניתן להצטרף לקבוצה?

בהחלט ניתן. ממש מוזמנות. חשוב להבין שזאת קבוצת בנות בלבד. כל אחת אחראית לעצמה, וצריך שיהיה את כל הציוד הנדרש לרכיבה.

אל תתלבטו, קומו ותצטרפו. רק תיזהרו כי זה באמת ממכר...

פרויקט ספסלים – לירון ויטמן

לפני כשנה וחצי הכרזנו על פתיחת פרויקט ספסלים מס 2. הזמנו את כל מי שמעוניין ליצור ספסל משל עצמו להירשם ולקבל דגם של ספסל, לבחור שיר/סיפור/תמונה מהעמק או מהקיבוץ, ובהשראתו לעצב וליצור את הספסל הייחודי שלו.

יצאנו לדרך עם 10 יוצרים, כל אחד בחר את הכיוון והסגנון שלו, את ההשראה לפיה יעצב את הספסל ולאט לאט מתמקמים להם הספסלים ברחבי הקיבוץ.

האם מצאתם כבר את כולם?

האם הצלחתם לראות בכל ספסל את ההשראה לפיו עוצבו?

בהמשך נחשוף אתכם לכל הספסלים ולכל השירים/הסיפורים/תמונות שבהשראתם הם עוצבו...

בזמן הקרוב יוצבו עוד ספסלים מהפרויקט – יש למה לחכות!

בינתיים נסו לחפש את הספסלים החדשים שהוצבו ברחבי הקיבוץ.

צוות הפרויקט – נוהר רבטל, הילה דגני ולירון ויטמן.

הספסל של אייל פרי ומשפחתו
עוצב בהשראת התמונה החלוצית

הספסל של לימור
נחשו מה היתה ההשראה של היוצרת.....

הספסל של שנת מצווה 2020
גלו איפה הוא ממוקם

טבע ונוף; עיניים לעץ ולאדמה

הרהורים במרפסת

מולי עץ פקאן
חשוף כל כך עכשיו.
התרוקנו, נפלו אחרוני אגוזיו
הרוח נשאה מעליו את עליו
כיסתה את הדשא גון חום צהבהב.

האם העצים, כשהם ערומים
מתביישים שהם לא לבושים?

מולו הדר כי יהודר
עמוס להתפקע
פנסי צהוב זורח
ופרחיו בבושם 'הרמס',
לאביב כבר שולחים s.m.s

"כי האדם עץ השדה, לבא מפניך במצור"
האמנם?

האם עץ השדה כאדם?
לא נדע, כי דמם.
האם הקרש מרגיש
כשמכה בו פטיש?
האם עלה נושר אומר – "שלום חבר"
מן הסתם
לא נדע לעולם.

הרימון, כשפוגעים בו דוקר
התאנה צורבת
והאדם!
תלוי
איך הוא בנוי.

לנטוע זו מצוות האל
"יְכִי-תְּבֹאוּ אֵל..."
אני אוהבת לטעת
באדמה לגעת, לדעת

אילולי הייתי גננת
אולי הייתי גננת.

שיר מאת יוני צין

ציור: נעמה בניזמן

ראיון עם ממי ארזי - מנהל הנוי

ראיינה – אסנת דגני

[את הראיון מלווים קטעי ארכיון]

שאלה: מתי, מדוע ואיך התחלת לעבוד כרכז הנוי של הקיבוץ:

התחלתי לעבוד בנוי באוקטובר 2002 עקב סיום עבודתי בחפירות בית-שאן. באותו זמן חיפשו מחליף למנהל הנוי הקודם שסיים, ואחרי התלבטויות רבות (לא התלהבתי לחזור לעבוד בקיבוץ), הסכמתי, ומאז אני כאן. יש לציין שהידע שלי בתחום הנוי מגיע בעיקר מצבירת ניסיון ולימוד תוך כדי עבודה בליווי קורסים והשתלמויות, ולא מתוך לימודים מסודרים.

שאלה: מה מנחה אותך כאשר אתה מתחיל לתכנן את הנוי באזור חדש, למשל, אזור הגשר החדש, או שכונת הכרם? בד"כ יש לפרויקטים גדולים תכנית של אדריכל נוף. סביב הגשר האדריכל התייעץ איתי מה מתאים לשתול. במקרה זה הבסיס היה שלי, ומכאן והלאה הביצוע בשטח הוא שלי ושל קבלן הגינון שעובד איתי. בעיקרון, תכנית הבסיס היא של אדריכל הנוף, אבל עד שמגיעים לביצוע, המציאות עשויה להכתיב שינויים. לדוגמה, היום יש לחץ לצמצם דשאים כדי לחסוך במים. לכן, באזור הגשר ניסיתי צמחייה עשבונית וצמחי גדות נחלים, שדורשים פחות טיפול ומים. גם שתלנו צמחים שעולים לגובה בפינות האתר, כגון, שיח אברהם ובוגונוויליה, כדי לתת נגיעות צבע. בכל אזור התכנון שונה, למשל, באזור שכונת הצעירים במרכז הקיבוץ (פינו-בינוי), הייתה תכנית אדריכלית עם עשרות אלפי צמחים ושיחים. הגעתי למסקנה, שדשא ועצים יהיו פתרון הרבה יותר יעיל וידידותי לדיירים, וגם ידרוש פחות טיפול מבחינת הענף. וכן, מפאת ההיסטוריה והחרדות שיש לחברי הקיבוץ מפני נחשים (גם אם היא לא מוצדקת כל-כך בעיניי), לכן, דשא אמנם קצת יקר באחזקה, אבל בסופו של יום, גם מבחינת כוח אדם, הוא יותר קל לטיפול ושימור.

מעלון קיבוץ, 1940

בקשר לנטיעות ט"ו בשבט התברר שבאזור שלנו יש לבצע את עיקר הנטיעות בחודש ינואר והוחלט לפעול בהתאם. בתכנית הנטיעות בשטח המחנה: (1) גדר חיה של "דורנטה" מחדר הקריאה עד ל"צריף של גדעון" ומהבתים עד למקלחת. (2) גדר של "רוזמרין" מסביב ל"פארק" (הדשא הגדול על יד חדר האוכל). בשבוע הבא נקבל מהאדריכל רכטר (זה שבנה אצלנו את חדר האוכל ועוד כמה בתים) את תכנית ה"פארק" שהוכן בעזרת אדריכל גנים. יש צורך בתקציב של 30 לירות למטרה זו ומטפלים בזה. (3) גם השנה נמשיך במסורת חג הנטיעות בט"ו בשבט ומוזמנים הרבה אנשי חוץ. ממליצים לחברים להכין את הגינות לפני בתיים והעיקר, לסלק את החומרים שנשארו אחרי הבניה.

ראיון עם ממי ארזי

[בליווי חומר מהארכיון]

שאלה: שמתי לב שהעצים שאתה שותל שונים מאוד מהעצים ששתלו בתחילת ימי הקיבוץ. ועוד, האם מתאים לשתול עצי ארץ ישראל קלאסיים באזורנו?

חוץ מחרובים שמצליחים להיקלט באזורנו, האזור שלנו פחות מתאים לעצים אלה. אלונים למשל, לא מתאימים, לכן, יש אצלנו רק שניים שהצליחו להתרומם לגובה, למזלך את מתגוררת בקרבם (בשכנותי ניצב אלון תבור גדול מאוד, א.ד.). אלון הוא עץ הגדל לאט מאוד וזקוק למזג אויר ממוזג. לאחרונה, חזרתי לנטוע אלות אטלנטיות ואלות ארץ-ישראליות, באמפי ליד האסי בשכונה הקהילתית. בחורשת "ט"ו-בשבת" (ליד אמנון טייכנר), שתולים רק עצי ארץ-ישראל והם באמת לא מתרוממים לגודל רב.

כשבאים להעריך עץ, יש לנסות לחזות איך יראה בעוד 50-60 שנה ולא בעוד 5 שנים; שותלים אותו לתקופה ארוכה. יש להתייחס לגודל וצבע, התאמה לאזור מבחינת מזג-אוויר ואדמה, וכן, כמה יש להשקיע בגיזום, אם הוא גדל לגובה, אם יש לו אלרגיות, אם מתאים לשתילה ליד דשא, אם משיר עלים רבים ועוד. היום, אני דווקא מחפש עצים שאינם גדלים לגובה רב, כי גיזום הוא יקר, לדוגמה, שדרת הפאולינות שעל דשא שכונת הלולים. הפאולינה הוא עץ מיובא לא גדול ביותר, שיש לו פריחה יפה, ואינו משאיר לכלוך רב. מכנף נאה לעומת זאת אני מעדיף לא לנטוע, מפאת גודלו הרב. כמו כן, אני משתדל לשתול בריחוק מבתים, ולא קרוב מדי לעצים שאנשים נוטעים ליד בתם, כדי שלא יהיה "ויכוח" בין העצים. פעם שתלו בצמוד לבתים, במטרה להצל עליהם, אבל לדעתי זאת טעות. צריך לשתול עץ לפחות 7 מטר מהבית, מחשש לנזק.

לסיכום, אני כל הזמן מנסה לחפש ולנסות סוגים וזנים חדשים שמתאימים לאזורנו וגם מביאים גיוון וחיידוש.

שאלה: מה אתה אומר על שדירת הפיקוסים, היום היית שותל שדירה כזאת?

בוודאי הייתי שותל אותה, אולי לא פיקוסים, כי היום כבר לא שותלים אותם. אבל, זה התאים מאוד לתקופה בה הם ניטעו. העצים נשתלו צפוף מדי, ולא דוללו מספיק בבוא העת, אבל זו שדירה נהדרת. הצל שלה מוריד את הטמפרטורה ב-4-5 מעלות. חתכו אותה באכזריות במהלך השנים, אבל שיקמנו אותה. כאמור, אחת הבעיות הקשות בכל הקיבוץ וגם בשדירה הזו זה הטיפול בעצים – חיתוך ענפים רופפים ומסוכנים מבחינה בטיחותית.

העצים ניטעו לראשונה בט"ו בשבת תרצ"ח (1938) וטופחו לתפארת, עד היום המר והנמחר בחורף שנת 1950 החורף בו ירד שלג במשך שלושה ימים רצופים. עם רדת השלג ענפי העצים קפאו אך לאחר כריתת הענפים שהתייבשו התחדשה השדרה והעצים חזרו לחיים.

ראיון עם ממי ארזי

שאלה: מה דעתך על הלך הרוח שיש לקצץ בעלויות הנוי בקיבוץ?

אני מכיר את הלך הרוח הזה. לצערי, לא הוזמנתי לדיונים על כך, ולא שמעו את דעתי המקצועית בהנהלת הקהילה. היום, שטח הקיבוץ ומספר האנשים בו הוכפל. אני לא רואה איך ניתן במצב הקיים לצמצם תקציב. לדעתי חיוני אף להעלות אותו, לאור גודל השטח והעלויות. "יועצים מומחים" מציעים ליישם שטחי דשא קטנים בפינות שונות של היישוב. אבל, אני הרי מכיר את אנשי הקיבוץ, אף אחד לא יהיה מוכן שייבשו את הדשא ליד ביתו ואפילו בשכונתו, כולל הצעקנים שרוצים לקצץ בתקציב הנוי. אני גם חושש שברגע שאנחנו נצא מהשטח הציבורי, יהיו דיירים שימלאו את השטחים האלו עם צמחים לא מתאימים, יצרו מפגעים ליד מדרכות וכד'. זאת ועוד, אין לי מספיק כוח-אדם ותקציב לתחזק את הנוי מהגשר ומזרחה באזור החדש. כבר עכשיו יש שם כ- 3,000 שתילים, ועוד לא התחלנו עם שכונת הכרם. צוות של ארבעה אנשים, חלקם כבר לא צעירים, אינו יכול להחזיק את זה. אני עצמי אוטוטו מתעייף, הרי אני כבר בגיל פנסיה, אנשים שואלים אותי למה אתה עדיין עובד, תעזוב את זה, בוא לטייל...

שחם, מנהל הקהילה מגיב לדבריו של ממי:

ראשית, ברצוני להביע הערכה עמוקה לעבודת ממי וצוות הנוי. מדובר בעבודה קשה פיזית וקשה רגשית, משום שכל העשייה של עובדי הנוי, נתונה ל"חסדי" הציבור וזה קשה לראות שעבודתך נפגעת (גם אם בטעות כמובן). ברצוני להתייחס למה שכתב ממי בנושא תקציב הנוי והחשיבה על עתיד הנוי בקיבוץ. חשוב להדגיש - הנהלת הקהילה לא קיימה דיון בנושא הנוי. מה שהיה וסדר הדברים הם כך: בסיכום ביצוע תקציב 2019, עלו קולות מהציבור בנושא הנוי ולכן ביקשה הנהלת הקהילה לבצע עבודה לבחינת אפשרויות צמצום עלויות. הנושא הועבר לממי והתחיל חיפוש אחרי איש מקצוע לכך. בסוף שנת 2020 קיימנו תהליך שיתוף ציבור לקראת הכנת תקציב מוניציפלי של 2021. נושא עלויות הנוי עלה שוב (יחד עם יתר סעיפי התקציב) וחשוב לומר שלפי הסקר, רק מיעוט מהציבור חשב שיש לצמצם את התקציב. כאן חשוב להזכיר (וזה נכתב), שמחירי המים לנוי עלו מאוד, ולשם כך, הוגדל התקציב. אבל לצורכי הפעילות עצמה, התקציב נשאר דומה. כעת, אנחנו מקדמים עבודה עם מומחה בתחום, כדי להביא המלצות להנהלת הקהילה, לצמצום עלויות יחסית לגודל השטח. רק לאחר שיהיו לנו המלצות, יתקיים דיון בנושא הנוי, יחד עם ממי כמובן (כאמור, עד היום לא התקיים דיון כי עוד אין הצעות/המלצות). אגב, גם עבודת המומחה תעלה כסף.... חשוב לציין, שכפי שממי כותב, שטחי הנוי גדלו וכמות העבודה גדלה. כלומר, גודל התקציב ביחס לגודל השטח צריך להשתנות. נראה מה יהיו ההמלצות ובהתאם לכך, נדרש לנושא. כמובן שאם תהיה הצעה לשינויים מהותיים, יובא הנושא לדיון ציבורי.

ראיון עם ממי ארזי

[את הראיון מלווים קטעי ארכיון]

שאלה: איזה אזור בקיבוץ אתה הכי אוהב מבחינת הנוף, אולי איזה אתר שאתה יצרת במו ידיך?

אני מאוד מחזיק מהתפיסה של ה"נויניקים" הראשונים, שאגב גם עבדו עם אדריכל נוף. למשל, המבט מחדר האוכל לכיוון צפון (הפשפש הישן ליד הכביש) לכיוון שדרת התמרים, זה נוף מיוחד ויפה, כנ"ל אזור בריכת דגי הזהב. אני מנסה כל הזמן לשמר את הנוף הזה שנוצר על-ידם, מול אנשי הנדל"ן שלנו. לדעתי, יש לשמר גם את הבתים הצנועים של פעם שנתרו עדיין, במתכונתם הצנועה עם שיפורים קלים, לדוגמה - קבוצת הבתים מצפון לחד"א, ולא להפוך אותם למבני מגורים גדולים ומפוארים, כי אז אנחנו מפסידים את מראית העין של הקיבוץ הישן. הצלחנו גם להחליט ששדרת התמרים צפונה (לאורך הנה"ח הישנה) ושדרת הפיקוסים מערבה, יכנסו לדין על שימור.

שדרת דקלים מפארת את הקיבוץ לאורך הציר המרכזי מהכניסה לקיבוץ עד לחדר האוכל. שדרה זו ניטעה בשנת 1940-1941. השתילים ניתנו במתנה מאליהו קראוזה, מנהל בית הספר החקלאי "מקווה ישראל", כאות הוקרה לחברי תל עמל, שכמה מחבריו הראשונים היו חניכי מקווה ישראל וחברי גרעין השוה"צ הארצישראלי א' שהקימו את קבוץ תל עמל חלוץ ההתיישבות בעמק בית שאן.

1941. 2. 8 - שמואל :

התחלנו בנטיעה. ביקורו של המהנדס ריכטר סיים את פרשת הפקפוקים. רוב השתילים, אורן וברוש הם מהמשתלה שלנו. יתר המינים הובאו ממשטלות עין חרוד, הממשלה ועוד. גם עצי זית מבוגרים ממקומות אחרים במחנה יינטעו בפארק [הפארק הוא הדשא הגדול, מערבית לחדר האוכל]. יש גם תכנית בט"ו בשבט לנטוע חורשת דקלים על שפת הנחל. מזרחית לכביש.

שאלה: ומה הכי מפריע לך?

אנשים.... במאמר מוסגר - אני יצרתי לעצמי (די במכוון) תדמית של אדם קשה. עם זאת, אם מבקשים ממני משהו אני נענה, אבל זה כרוך ב"מאמץ" מצד המבקש, שוב בכוונה, כדי שלא "ישבו לי על הוריד". אמנם אנחנו ענף שירות, אבל מטרתו שירות לכלל ופחות לפרט.

ראיון עם ממי ארזי

היום גם מאוד מפריע לי שאנשים "התברגנו", לכל אחד יש קלאבקר ומכונית, ופשוט "לא סופרים את הדשא", נוסעים עליו ללא רחמים. אני חי פה, רואה הכל וזה ממש חורה לי. איך מזיקים בנסיעה על דשא רטוב, מזמינים קבלנים שמחברים את הגינות והדשאים ועוד.

שאלה: יש נושא שקרוב לליבך שברצונך לדבר עליו?

אני רוצה להוסיף הערה על נושא המיחזור בקיבוץ. אני הקמתי אותו מ-0 באופן מוסדר, כי זה תחום שיקר לי מאוד. מרכזי המחזור שהקמנו פה הם ברמה מאוד גבוהה יחסית לאזורנו. אבל לצערי, לא מספיק איכפת לאנשים מהעניין הזה. יש לנו יכולת למחזר כמעט הכל ולמרות זאת, כ-50% מהציבור לא עושה זאת וחבל. גם המועצה לא נותנת מספיק כלים ולא תומכת מספיק. היא הורידה את הפחים החומים (פסולת רטובה) כי זה לא השתלם כספית. לעשות קומפוסט פה זה התעסקות ועבודה קשה, לכן ויתרנו בצער על הפחים החומים. יום-יום אני עובר על הפחים ובודק את המצב, וקצת מתייאש, אני תולה זאת בחינוך. מאוד מבקש מהציבור - גלו אחריות, מחזרו, תנו דוגמה אישית לילדיכם, וחנכו אותם למחזר, כי זה העתיד שלנו ובעיקר שלהם.

שאלה: ממי, ספר בכמה מילים על צוות העובדים שלך:

העובדים של הענף כולם כבר ותיקים מאוד – **דני גופר**, המכסת, נכס יקר ורב בשנים. וכן, שלושה שכירים מכפרים ערביים, **יוסף נג'אר** מדבוריה, הוותיק ביותר, היה גנן בעברו ונכנס כאיש מקצוע, **מאגי'זי זועבי** מתמרה בעמק שגם הוא גנן במקצועו, **ועבד מאיכסל**, וכן **חוליו** כאיש שאחראי על הניקיון הכללי בקיבוץ.

שאלה: ומה אתה רוצה לאחל לקיבוץ לכבוד ט"ו-בשבת.

שימשיך להיות ירוק ושיתנו לנו את התנאים להמשיך לטפח את הנוי.

ולסיום, הפתעה מתוקה – אחת הברבורות מלהקת הברבורים השחורים בבריכת האסי דוגרת מזה זמן על כמה ביצים [תמונה בגב העלון], מקווים שבעוד מספר שבועות יהיו לנו אפרוחי ברבורים שחורים בפינת הברבורים שלנו (ממי מטפל גם בברבורים).

אני רוצה להודות לממי על כמעט 20 שנים של עבודה מקצועית, איכפתיות ומסירות רבה לענף הנוי ולנו הקהילה. מקווה שיהיה לך את המרץ והחשק להמשיך...

אסנת דגני

נטיעות לדורותיהן

כרוניקה של נטיעות בשטח ה"מחנה" (ואחר כך בשטח הקיבוץ) [חומרים מעלוני קיבוץ]

בט"ו בשבט לפני 18 שנה ניטעו בקיבוצנו השתילים הראשונים בשטח המגורים, אורנים רכים בחורשה בקרבת השער. היה זה מאורע גדול לא רק בעינינו ציינו אותו ע"י השתתפות מאיר יערי בנטיעת עץ יחד עם הבת הבכורה של הקיבוץ – יעל שטרם מלאה לה שנה. מאז עברו 18 חגי נטיעה. כל שנה וחורשתה וגם בין חג למשנהו לא שבתנו מנטיעה וצמחו לנו חורשות מצילות, שטחי מטע מניבי פרי – ובנים בוגרים המצטרפים בקרוב לקיבוץ ומטים שכם למשימה.

בימי ראשית התנועה הקיבוצית היו נוהגים לקרוא לכפר הקיבוצי בשם "מחנה". עד היום נקראת אותה ועדה הממונה על תכנון הישוב בשם זה שנודף ממנו שמץ ממחנה צבאי או מחנה לעוברי אורח הנוטה ללון לינת ארעי. היה בזה משהו ממציאות הימים ההם כאשר היה הישוב רופף עדיין, הבנייה בלתי מתוכננת ושטח בין הבניינים חשוף והאוכלוסייה בלתי יציבה. אנחנו נהגנו אחרת מראשית דרכנו. בטרם קם לנו הבית הבנוי הראשון צצו השתילים הראשונים. הילדים הראשונים שהתהלכו בחצרנו פגשו בשתילים הרכים בדרכם ולמדו להשגיח עליהם, עד שקם לנו הישוב המפואר שלעינינו בו אנו חיים היום.

לא בנקל נוצר היש בדרכם הקשה של החלוצים. זכורים הימים עת העתקנו שיטות שתילה ונטיעה ממקומות זרים, שתלנו דשא בשורות ישרות לאורך חבל מתוח או השדרות שנטעו בחצר בצפיפות כשהמרחק מעץ לעץ הוא 3 מטר כשהצמרות הגיעו ל – 10 מטר, או הגדרות החיות הגזומות לאורך השבילים והדשאים שנשתלו ע"י חברים ע"י הצריפים בלי קשר זה עם זה. רק מי שזוכר ידע להעריך את ההישג שבגן הגדול משני עברי הנחל. לא רק אנחנו החיים כאן נדע להעריך את השינוי. גם אנשי משרד החקלאות וארגון הגננים שזיכו את הנוי שלנו בשנה בפרס ראשון.

לא היה קם גן כזה ביישובנו אלמלא חש הקיבוץ בנחיצותו והיה נמצא חבר שידע להפוך רגש למציאות. ושלא יהיה הדבר קל בעינינו כי באותן השנים נאבק הקיבוץ קשות במחסור מתמיד בידיים עובדות, במאורעות ובמלחמת השחרור. על כן ביום חג זה ראוי שיצוינו שבחי גנינו וראויים הגננים נוסף לגן ולפרס שקבלנו שנצטרף להם דברי הערכתנו על התמדה, והתקדמות.

משה להב

ואלו גנני הקיבוץ לדורותיו

אלעזר אונגר המתכנן הראשון (למד קורס תכנון גינון באירופה). אליו הצטרף צבי בהיר. אחריו באו: יצחק מובשוביץ, דודו רפמן, קובי מרום, ג'ים כריס וממי ארזי.

כרוניקה של נטיעות

35 שנה לנטיעות בחצר הקיבוצית – הרהורים

אם אני נזכר בראשית התמונה של חצר המגורים והמשק על שטחיו הנרחבים, אני שואל את עצמי: מה הייתה התמונה לאמיתה אז? מצד אחד שטחים נרחבים יחסית ובתוכם שטחי מגורים מצומצמים עד מאד. הצריף או האהל הוא "חסכוני" בשטח ומצמצם את אופק הראיה של דייריו. הנוי צריך היה לשמש כהשלמה טבעית ל"דירונת". להרחבת האופק, התמזגות עם הסביבה ויצירת הרגשה של שלמות. מאידך, אבק פורח המתנשא עם כל תנועה קלה וקרני שמש לוחטות המכות על הראש, ומכאן נולד המעשה הנועז, הביצוע המתוכנן. 90% מהעצים המעטרים את הנוי שלנו עד היום – נטעו ונשתלו בשנה הראשונה לעלייתנו על הקרקע. ביצוע מושלם כזה – היה מפעל אדירים ומהרבה בחינות מפעל "חזוני". וכמובן, הודות למים רבים ושמש נעשתה הנקודה ירוקה תוך 5 שנים בלבד.

רק אחרי כמה שנים יכולנו להבין גם את המגבלות והמגרעות שבתכנון נועז זה. התברר לנו, כי מים מלוחים מביאים נזק לחלק מהעצים. סוג עצים אחרים שנטעו בצפיפות יתרה סוכך מעלינו כגג צפוף ומיבש את נופו התחתון. באותם הימים לא היינו מסוגלים אפילו לחשוב על דילול חורש מפאת הצימאון הבלתי נרווה לחתימת צל. ובינתיים הלכו העצים והתעצמו ולא הספיק גם להם שטח המחיה להתפתחות תקינה. עץ פיקוס הזקוק למרחב נטיעה של $1/20$ מ' נשתל אצלנו ב $1/6$ מטר. עץ אורן הזקוק ל $1/10$ מ' נשתל ב $1/3$ מטר. גם הצד האסתטי, הדקורטיבי נפגם בשל כך. את העץ צריך לראות בכל הדרתו ולשם כך יש לטפחו כראוי, אחרת דומה יהיה יותר ליער...

יותר מאוחר התחלנו לעמוד על הצורך בעץ אוורירי יותר המאפשר בקיץ תנועת אויר חופשית, ובחורף מאפשר החדרת יותר שמש ואור.

באותם הימים ויתרנו על האזדרכת והאשל. הראשון בשל משיכת העטלף המזהם את הסביבה, השני בשל המזיקים המדבירים אותו, אנו ממשיכים בהתלבטות. גם ניסיון של הכנסת עץ הפרי ליווה אותי בהתלבטות, החברים ודאי זוכרים את חלקת הפרדס סביב הרפת, חורש האורנים ע"י המזכירות, קבוצת עצי הזית, הרימון, תפוחי העץ והאפרסמון. נוכחנו לדעת, כי הייתה זו שגיאה וכי קשה בתנאים שלנו לטפל ולטפח עצים מסוג זה ולשמור על בריאותם ויופיים. אפילו עץ התמר המפוזר בין הדשאים מהווה בעיה וגם מטרד. לכן נראה לי הדבר גם היום אחרי 35 שנות נטיעות די פרובלמטי.

בשנים האחרונות הכנסנו את עץ הפקאן ומה יש לומר, כי ההצלחה מאירה לנו פנים, עץ נשיר זה ניטע לראשונה אצלנו לפני 15 שנה. היה זה הניסיון הראשון שאכן הוכתר בהצלחה. הפקאן הוא עץ גבוה, נופו לא צפוף, משיר את עליו ומאפשר החדרת אור ושמש בחורף ובאביב. גם האפרסמון נראה לנו כעץ העתיד שישתלב בהצלחה בנוי שלנו. תכונותיו דומות לפקאן ופריו טעים להפליא. יתכן כי רק אחרי 35 שנה של ניסיונות נכנסים אנו לשלב של ראשית גיבוש דרך ושיטה של שילוב העץ בנוי החצר הקיבוצית.

צבי בהיר

נטיעות לדורותיהן

כרוניקה של נטיעות חקלאיות [חומרים מעלוני קיבוץ]

מעלון קיבוץ, 1957

אשרי הנוטעים ראשונה והרואים עצים בגידולם. ראשונה ניטעה שדרת הברושים במזרח הנקודה והשקינו אותה מחביות מים שהובאו מרחוק. אחרי כן ניטע כרם המדליין הראשון, ובט"ו בשבט – השדרות הראשונות וחורשת האורנים. נוהגים אנו לחזור ולבחון ההתגשמו שאיפותינו ולא תמיד נוכל לענות בבטחה – אכן התגשמו. אך, חזון העץ, הירק והצל, בהתגשמותו עלה על כל חלומותינו. אכן, בנאות דשא, על מי מנוחות התנחלנו.

לפני כ' שנים נטענו 8 ד' גפנים מדליין ומוסקט, גן ניסיוני של עצי פרי נשירים וסובטרופיים, 20 ד' זיתים. אחרי י' שנים היו לנו 45 ד' כרם, 30 זיתים, 5 רימונים 5 תמרים ובננות. היום, יש לנו 165 ד' כרם גפנים, 225 זיתים, 110 רימונים, 50 תמרים, 100 פרדס. אשרי המשתבחים בנטיעותיהם !!

והיום?

מנגו נניב 320 דונם, מנגו צעיר 120 דונם, תמרים מזן מג'הול 260 דונם (בשטחי שפעה), תמרים מזן דערי ללולבים 85 דונם (ממערב לבריכות, צפון), פרדס אשכולית אדומה 78 דונם, זיתים 37 דונם (נטעו ב-1972), והנטיעה הצעירה ליצ'י מסוג הונג-לונג 60 דונם ואבוקדו לזרעים 11 דונם.

מסר: אלון רבטל

זיכרונות מנטיעות – יוני צין

ליד פרדס צעיר הטנדר הירוק נוסע. "ט"ו בשבט הגיע" – הרמקול מריע, ומתלא שרה בקול רם לחנים של מנשה רבינא, ידידיה אדמון, ואסור לשכוח – מילים לליון קיפניס המנוח. המסע מתנהל ברגליים ובעגלות בכובד ראש, ומעדר ומגרפה וכובע טמבל על הראש. כך הולכים השותלים מלאי שאר רוח, לשתול לפרדס ברושים שוברי רוח.

שנים אחרות, אחרי הנטיעות, כולם כאחד מתאספים בג'וסק לפיקניק שבת, עם סירי נקניקיות והררי תפוא"ד. וילדים אחדים, כאלה שלהם אף פעם לא קר, משתכשכים במים. אחרים טובלים את אצבעות הרגלים. סבים נינוחים, כלניות מחייכות ושמש טובה מרעיפה על כולם אהבה ושלווה ותקווה. ושמחת האיכר זה העיקר.

לאורך כביש המפעלים (הדייג והמתכת) נטעו פעם שדרת אקליפטוסים צעירים (אפשר לראות שרידים, נשארו כמה בודדים). לאברי הילד צ'סלר, זה שגדל לימים לבחור כה מוצלח ומוכשר, והיה לנו גזבר וגם שר נהדר – שתיל לא נשאר! והוא (הילד) צעק והוא שאג והוא בעט... ושמוליק צ' נתן לו לנטוע ענף שנקטף בחטף. אוי אברי, אוי ענף, בדמי ימיו...

סביב בית הילדים הקרוב ביותר לנחל, ליד מעברת הצינור השחור (בית 'אלומה' זה היה לפני 60+ שנה, היום מועדון הילדים 'שקדיה') שתלו בט"ו בשבט אחד שיחי נוי שונים כנהוג באותם הימים. שתלתי אני הילדה פוטוספרום מול קיר הכיתה מצפון, אמצעי בין שלושה. כשאני לפעמים עוברת במקום, אני מחייכת לו לשלום.

מלוח המודעות [ארכיון הקיבוץ]

נטיעות תשפ"א - פרוייקט בוסתן עצי פרי

אילון סלוס – רכז תרבות

בצהרי ט"ו בשבט תשפ"א, כשקרני השמש החמימות עטפו את השדה שבין הקיבוץ לגן גורו, הגיעו נציגי קיבוץ תל עמל לנטוע 20 עצים לכבוד ט"ו בשבט בבוסתן עצי הפרי החדש.

לנציגי הקיבוץ חיכו, אחר כבוד, ממי ארזי וצוות הקבלן שעזרו להם לחפור בור בעומק של אמה ומחצה, ולאחר מכן להרים את העץ עם הניילון המכסה אותו ובאבחת יד אחת, תוך גילוי מקצועיות רבה, לתלוש את הניילון ולהכניס את העץ לבור המיועד. בסיוע אתים ומעדרים כוסה הבור, ובעוד כמה שעות תופעל מערכת ההשקיה ובעזרת השם (וממי), בעוד שלוש שנים נזכה לאכול מפרי העץ.

גורמים רבים חברו להם יחדיו ושילוב של אירועים הביאו את השדה להפוך לבוסתן. רוב השדה הוא שטח שהוסב בעבר לשטח תיירותי, ההנהלה החליטה שהגיע הזמן לעשות מעשה בשטח זה, ומתוך ראייה אקולוגית ומחשבה שהשילוש הקדוש: נוף, צל וחקלאות יחברו להם יחדיו לצורך פיתוח הקרקע, הוחלט בשלב הראשון לנטוע חורשה, אלא שעם הזמן נולדה החלטה להפוך את השדה לבוסתן חי ובעט שישמש את אורחי התיירות ולטובת רווחת חברי הקיבוץ. כל הפרוייקט היה בהובלת התיירות שמימנו וניהלו אותו, בשילוב הגד"ש והנוי שיצר שיתוף פעולה מרשים (ועל כך תודתנו העמוקה) בין האב (יואב ארטל), הבן (אלון רבטל) ורוח הקודש (ממי). יואב ארטל מהתיירות ניצח על התזמורת, אלון רבטל מהגד"ש מונה פרוייקטור על ונציין גם את שאול ביכובסקי שהיה על התשתיות, וכמובן ממי ארזי והנוי עם המקצועיות והטאצ' הירוק.

עצי פרי שנטעו בבוסתן מתחלקים לשניים: הראשונים, "עצי ממי" הכוללים עצי תות מסוגים שונים, חרובים, 30 סוגי תאנים שאמורות לתת פרי בתחילת הקיץ, פקאנים, ועצי נוי ממשפחת השקמים. וגולת הכותרת: מגלון אפריקאי, עץ פרי מפתיע שמגיע לגובה 15 מטר עם פרי אכיל, חמצמץ מעט בתחילה, צבע הפרי ירוק, ועם ההבשלה הופך לצבע אדום כהה.

והשניים "עצי התיירות" הכוללים עצי פרי הדר: לימון, תפוז, מנדרינות, פומלית, פומלה, ובנוסף, תפוחי עץ ושסק.

בבוסתן עצמו יהיו שבילים בהם יהיה אפשר להסתובב ולהינות מכל עצי הפרי והשפע הרב. במרכז הבוסתן יוצבו כלים חקלאיים גדולים, לרבות קטפת, לתצוגה עם שילוט מתאים, בטיפולו המסור של ירון גולן. הבוסתן יהיה מגודר וניתן יהיה לקטוף ולהינות מהפרי.

ממי יודע לצטט את המקורות ולציין שתוך שלוש שנים, העצים יתנו פרי שנאמר בספר ויקרא, פרק י"ט פסוק כ"ג: "וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פרוי, שלש שנים יהיו לכם ערלים לא יאכל". ולכן אסור לאכול מהפירות (והגרעינים והקליפות) של העץ החדש, עד שיעברו עליו שלוש שנים, ובזמן זה הפירות נקראים "ערלה" ואסור לאוכלם, או להינות מהם גם לא בדרך אכילה, כגון: על ידי מסחר בהם וכדומה. (אבל ממי גם מציין שאם יהיה פרי אחרי שנתיים, כנראה שנאכל ממנו).

ואלו שמות העצים ונוטעים:

1. עץ הקהילה – גיתי צין
2. עץ הצעירים - עינת אזולאי ועומר פז
3. עץ הבטחון – גדי ורולקר
4. עץ החינוך - חיה מוזר
5. עץ הנוי – ממי ארזי
6. עץ המייסדים – אמיר מוזר
7. עץ הילדים – אורי סלוס ומתן אריאלי
8. עץ המורים – ברכה רפמן
9. עץ הבריאות – דליה שמושקוביץ
10. עץ הספורטאים – ערן פז
11. עץ האומנים – יעל ומשה ברקוביץ
12. עץ +60 - שרה גונן
13. עץ הנוער – ליאור ברייר
14. עץ החיילים – מאי סגל
15. עץ ענפי הקיבוץ – חגי סגל
16. עץ התשתיות – רמי דגני
17. עץ ההנהלה - שאול גולומב
18. עץ היזמות הקהילתית - טל שיפוני
19. עץ התרבות – נוגה וגנר
20. עץ העסקים הקטנים – גבריאל גולדשטיין

לזכר חברינו - פברואר - שבט - אדר

שם הנפטר	תאריך לועזי	תאריך עברי
עליזה הלוי שריג	04.02.1946	ג' אדר א' תש"ו
חיה גרד	09.02.1972	כ"ד שבט תשל"ב
משה אורפז - זלוטניצקי	05.02.1981	א' אדר א' תשמ"א
רבקה כץ	01.02.1982	ח' שבט תשמ"ב
יוזק שור	29/02/1982	א' אדר תשמ"ב
יצחק ולדן	11.02.1989	ו' אדר א' תשמ"ט
אטקה הלוי	26.02.1989	כ"א אדר א' תשמ"ט
ברוך (בושקו) גרד	25.02.1993	ד' אדר תשנ"ג
דבורה גלזר	15.02.1995	ט"ו אדר א' תשנ"ה
מינקה ולדן	24.02.1995	כ"ד אדר א' תשנ"ה
מרדכי (מוטקה) גור	08.02.1996	י"ח שבט תשנ"ו
שלמה גור	07.02.1997	ל' שבט תשנ"ז
דן ברייר	17.02.1998	כ"א שבט תשנ"ח
יחזקאל פרלברג	24.02.1999	ח' אדר תשנ"ט
מרים (מיצי) רוז'ני	07.02.2003	ה' אדר א' תשס"ג
יצחק ארזי	19.02.2003	י"ז אדר א' תשס"ג
שרה נוימן	28.02.2003	כ"ו אדר א' תשס"ג
זכריה מוזר	02.02.2004	י' שבט תשס"ד
יעקב ארזי	29.02.2004	ז' אדר תשס"ד
קלרה חרמוני	01.02.2005	כ"ב שבט תשס"ה
חייקה קלס	18.02.2005	ט' אדר א' תשס"ה
מאיר טרצביצקי	21.02.2006	כ"ג שבט תשס"ו
מאיר טל	10.02.2008	ד' אדר א' תשס"ח
פרניה שחר	09.02.2011	ה' אדר א' תשע"א
שלמה קלס	02.02.2013	כ"ג שבט תשע"ג
מלכה דווידזון	09.02.2014	ט' אדר א' תשע"ד
משה ברקוביץ'	28.02.2016	י"ט אדר א' תשע"ו
תמרה ברקוביץ'	28.02.2019	כ"ג אדר א' תשע"ט
ישראל נצר	28.02.2019	כ"ג אדר א' תשע"ט

לזכר דוד זילברט

החודש נפטר דוד זילברט. דוד הוא אביהן של חנה [ארזי], רבקה [כספי] ושלומית [גריןשטיין שחיה במסילות]. היה בן 92 בפטירתו.

דוד נולד בוורשה, פולין ב-1928. המשפחה לא הייתה ציונית ודוד לא היה חבר בתנועת נוער. עד שעלה ארצה לא ידע עברית. היה בן 11 כשפרצה המלחמה. הוא ברח מהגטו והצטרף לפרטיזנים. ממשפחתו איש לא שרד. הגיע דרך הג'וינט לקיבוץ אשדות יעקב עם קבוצת נוער. היה בפלמ"ח והשתתף בכיבוש הר-טוב. למד להפעיל ציוד כבד וכך הגיע לקיבוץ אבוקה [קיבוץ שננטש באזור נווה איתן] לשם בניית המפעלים האזוריים. שם פגש את שושנה, לימים אישתו. ב-1954 עברו לגור בבית שאן, שם נולדו שלושת הבנות. בשנים הראשונות גרו בבית ערבי שננטש, ואחר כך עברו לדירה בה חיו כל חייהם – מול "יעקוב הגנן". בבית שאן הצטרף לקבוצת הכדורגל "הפועל בית שאן", ועד יציאתו לפנסיה עבד בתור מזכיר האיגוד המקצועי. בעבודתו זו, ייצג פועלים ועובדים מול המעסיקים שלהם, נאבק על שכרם ועל תנאי עבודתם. בבית שאן הקים את סניף מפ"ם וכל חייו פעל בהתנדבות למען המפלגה (אחר-כך מר"צ). דוד ושושנה השתלבו בעיר ומצאו בה את מקומם. דוד זכה להערכה רבה על פעולותיו הרבות למען רווחת התושבים, ולמרות שהחזיק בהשקפת עולם שהייתה בעמדת מיעוט, היה דמות אהודה בבית שאן, וזכה להרבה כבוד (היו שקראו לו ז'ילברט, ולא זילברט). הוא הילך כל השנים על חבל דק – בין ההזדהות האידיאולוגית שלו עם הקיבוצים, לבין ההזדהות שלו עם הפועל וצרכיו. במסגרת עבודתו ביקר במפעלים הקיבוציים שהעסיקו עובדים שכירים מבית שאן, ובמפעלים האזוריים. שני הגופים הללו היו המעסיקים הגדולים של תושבי בית שאן. למרות שבשנים האחרונות חי דוד בבית הבריאות של הקיבוץ, פרנסי בית שאן לא שכחו אותו, ולאחר פטירתו כתבו דברי שבח והוקרה לפועלו ואישיותו, ומקצתם מובאים כאן: רפאל בן שטרית, ראש העיר לשעבר: "דוד היה איש ציבור אהוב, שהשקיע את כוחותיו בתושבי העיר, באיגוד המקצועי, במועצת העיר בית שאן ובפעילות ציבורית ענפה. מראשי קבוצת הווטרנים בבית שאן. אדם חכם ואוהב אדם." ג'קי לוי ראש העיר בית שאן: "דוד זילברט ז"ל הוא איש עתיר זכויות בהיסטוריה של העיר בית שאן. היה איש של צדק וזכויות עובדים, אידיאליסט ואידיאולוג, ממקימי הפועל בית שאן. איש צנוע ואוהב אדם." אפרים כהן צמח, מזכיר איגוד מקצועי בהסתדרות, מועצת הפועלים בבית שאן: "אנו נזכור את האיש ואת פעילותו הציבורית רבת השנים. דוד ז"ל שימש כמזכיר איגוד מקצועי בהסתדרות. במהלך עבודתו דוד חתם על מאות הסכמים קיבוציים מיוחדים לשיפור תנאי העבודה והשכר ותנאי הפנסיה שמשמשים אותנו עד עצם היום הזה." אפרים דובק ראש העיר בית שאן לשעבר: "הכרתי היטב את דוד. הוא היה חבר מועצה בכהונתי השנייה ועל אף שהיה חבר מפ"ם היינו חברים טובים ועבדנו יד ביד. הוא היה איש ישר, כן וחשב רק על טובת העיר ותושביה." חנה מוסיפה שהיה אדם אופטימי ושמח, נאיבי ומאמין בכל לבו באדם. יהי זכרו ברוך.

קהילת ניר דוד משתתפת בצערו של רחמים עם פטירת אחיו, נחום ברזני

לזיכרו של זיגי כתבה תלמה סגל

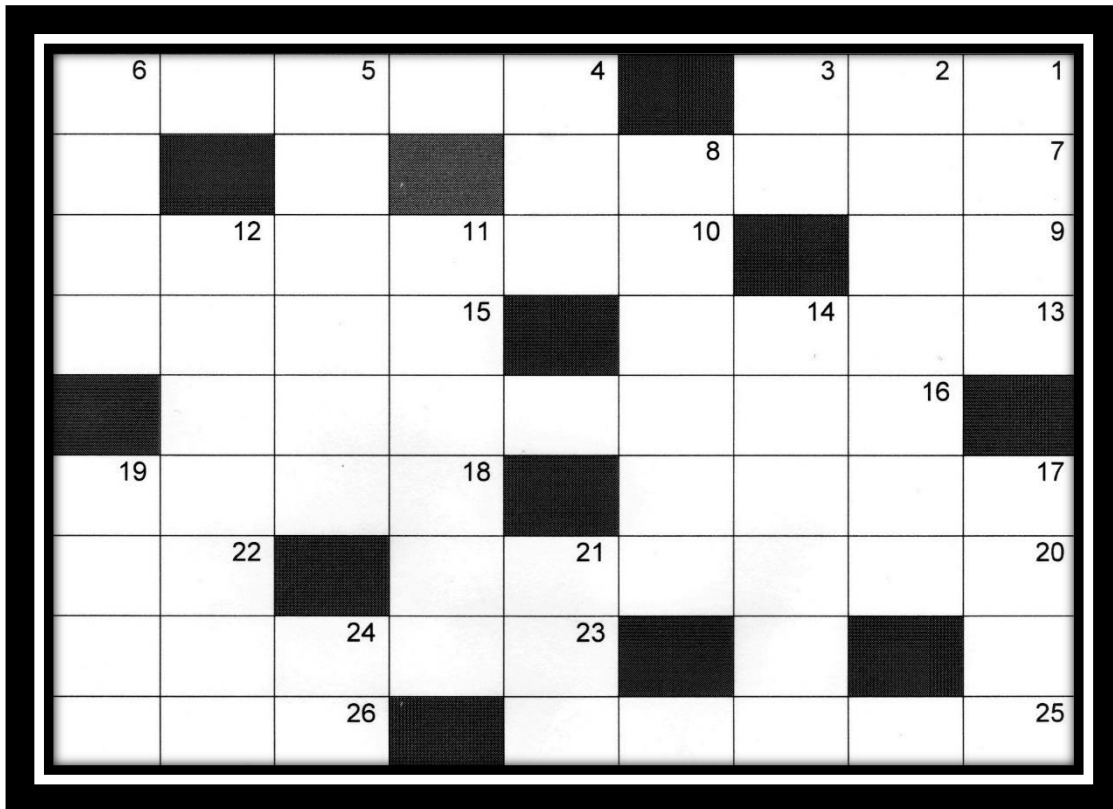
**זיגי נפגש בגן השלושה עם המורה אמין סואעד,
בטקס סיום האולימפיאדה של רשת ולדורף, 2007.**

זיגי – זיגוארד קונט נפטר. הוא היה במשך עשרות שנים ידיד נאמן של ניר דוד. רבים זוכרים אותו עד היום. ככומר אוונגליסטי הוא טיפל בקהילה שלו ובעיקר בנוער. תחילה הוא הביא קבוצות נוער לארץ והיה פעיל בחברה שטיפחה את הידידות בין גרמניה וישראל. בהמשך הופיע כל שנה, עם משפחתו, וכולם יצאו לעבודה. לפני עזיבתו לא שכח להשאיר תרומה מכובדת למטרה תרבותית.

הוא הכיר את הארץ שלנו היטב. ארכאולוגיה בראש. לא היה ממצא בחפירה שהוא לא ידע עליו. היה בקי גם בתנ"ך, וידע קטעים שלמים בעברית. הוא הכיר את היסטוריה ואת סיפור תל עמל מתחילתו ועד היום. הוא אפילו חי עמנו את המאבק על ביתנו ופרסם את הסיפור על נחל האסי. כל כמה ימים היה מטלפן אלי בדאגה: "מה נשמע? כבר שקט אצלכם בקיבוץ שלי," כך היה אומר.

זיגי היה איש משכמו ומעלה. טוב לב, אינטלקטואל, שכל הנוגע לישראל עניין אותו. במשך השנים פרסם הרבה מאמרים בעיתונות – וגם הוציא ספרי שירה. בביתו דגל ישראל מכסה את הקיר. אנחנו נפרדים מהאיש המיוחד וידיד אמת.

תשבץ הגיון – הוריקן [אורי קלס]

הגדרות

מאונך

מאוזן

<p>1. ראו 3 מאונך</p> <p>2. בהה בגויים וראה את מצב הגלים (3-4)</p> <p>3 + 1 מאונך בחג הזה טוב חזר טוב (4-2)</p> <p>4. תלש בלי זרע (3)</p> <p>5. יש שתילות כאלו שנעות סביב הטי (6)</p> <p>6. משונה שהוא שנון וכבר לא חדש (4)</p> <p>8. בימו צד אחד ויבינו זאת (6)</p> <p>11. מני ביים רק לא את השמאלנים (6)</p> <p>12. השניה והראשונה בקיבוץ (4-3)</p> <p>14. לא מתיימר בגדולות כאשר בראן לא מדבר (3-3)</p> <p>17. האט סביב לבן עם החגורה (4)</p> <p>19. במר יש בת.... חותך! (4)</p> <p>21. שלק וחתך 100 כאלו (3)</p> <p>24. ראו 22 מאוזן</p>	<p>1. הצרפתי אוכל אותו בגירושין (3)</p> <p>4. שי הסתובב. נכשל ונכשל (5)</p> <p>7. היה בשוק הניצחון של החייל האמיץ (5)</p> <p>9. בני ביתך? (2)</p> <p>10. בט"ו בשבט אוכלים את רבי פיש בצורה אחרת (3-3)</p> <p>13. מתנגד לשינויים באיראן (4)</p> <p>15. נובע מאיבר הראיה (4)</p> <p>16. תנואילה שונה בחג הזה (7)</p> <p>17. באם יש מקום לא ידוע? (2-2)</p> <p>18. את שב בים לסדר תעניינים (4)</p> <p>20. בממי שמו פס להחליפני (6)</p> <p>22+24 מאונך יש בו בלש עם חולצה? (4)</p> <p>23. מפותל ומפותל כמו שצריך (5)</p> <p>25. בטיק הולנדי שותים עם ג'ין (5)</p> <p>26. בין ישוב-בשר-העולם (3)</p>
--	---

תמונות מנטיעת הבוסתן - המשך

פברואר 2021

צילום: ממי ארזי

עלון מס. 2 בשנת 2021, מס. 2268 למניין עלוני הקיבוץ

משתתפים בכתיבה: אביגיל ליס-חדד / אורי קלס / אילון סלוס
אסנת דגני / אסתי בר-טל / דגנית פרג / יוני צין / הילה גלמן
יהודית זמיר / לירון ויטמן

עיצוב הלוגו החדש: עדי מידה
תודה מיוחדת ליהודית אייל על חומרי הארכיון

עורכת: סמדר יחיאלי
עלון פנימי, כל הזכויות שמורות